

808.03

ნ-549

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სელნაწერის უფლებით

ფილასური გარე არქივის ასული

ქართული ენობრივი საგყარო
ეგბენი გოლხოვიტინოვის
შრომებსა და თარგმანებში

10.01.12 — თარგმანისა და ლიტერატურულ
ურთიერთობათა თეორია და ისტორია

ავტორეფერატი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაბოფებლად

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეროვნულ ლიტერატურათა, ლიტერატურულ ურთიერთობათა და თარგმანის კათედრაზე.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი — ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ბ. წიგნაშვილი

ექსპერტი — ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნ. ბაზრიანი

ოფიციალური ოპონენტები — ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლ. გოგიანიძე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი თ. შავერიანი

წამყვანი ორგანიზაცია — სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1998 წლის „4 თვემდე“ 13³⁰ საათზე, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სადისერტაციო საბჭოს P.10.01 C №5 სხდომაზე.

მისამართი: 380028, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, №1.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

უნივერსიტეტის ქ. №2 (მალივი კორპუსი).

ავტორიფერატი დაიგზავნა „2“ თვემდე 1998 წ.

სადისერტაციო საბჭოს

სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

თ. კიკნაძე

ნაშრომის გოგალი დახასიათება

საქართველომ თავისი ორიათასწლიანი არსებობის მანძილზე ჯერ აღმოსავლეთის უმდიდრესი კულტურის, ხოლო შემდეგ მოწინავე ევროპული ცივილიზაციის გაელენა განიცადა, ბევრი რამ შეითვისა, მაგრამ მისი სული მშობლიურ ფესვებს არ მოსწყდა, არ დაუშვა საკუთარი ორიენტაციის რადიკალური შეცვლა და არ დაკარგა თავისი ინდივიდუალობა.

გარკვეულწილად ეს ფაქტი სრულიად კანონზომიერად უნდა მივიჩნიოთ, რადგან ისტორიულად ჩამოყალიბებულ პროგრესულ შინაარსთან ერთად ნაციონალურ კულტურას გარკვეული კონსერვატულობაც ახასიათებს. იგი გამოიხატება მთელი რიგი ნაციონალური თვისებებისა და ელემენტების შედარებით უცვლელი სახით შენარჩუნებასა და ასახვაში, თუმცა მათი გამომწვევი ფაქტორები და სოციალური პირობები ისტორიულად ცვალებადნი არიან.

ნაციონალურ და გოგალსაკაცობრიო ფასეულობათა პრიზმაში გყდება ორი სხვადასხვა, განსხვავებული კულტურის ურთიერთქმედების საკითხი, რაც ყოველთვის კონკრეტულ ფაქტებსა და კონტაქტებში გამოიხატება: ამჯერად ეს კონკრეტული რუსი და ქართველი ხალხების კულტურული ურთიერთობების სფეროს ეხება.

რუსეთ-საქართველოს კულტურული-ლიტერატურული და სამოგალოებრივ-ფილოსოფიური აზრის ურთიერთკავშირის ისტორიას დიდი გრადიციები აქვს თავისი არსებობის მანძილზე ისინი არაერთგვაროვნად ვითარდებოდნენ და ყოველთვის პირდაპირ კავშირში იყვნენ ორივე ქვეყნის პოლიტიკურ და სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობასთან.

XVIII საუკუნის მიწურულიდან, კერძოდ, გეორგიევსკის გრაქტაგის დადების შემდეგ, ქართული კულტურა თავისი განვითარების ყველა ეტაპზე მჭიდროდ იყო დაკავშირებული მოწინავე რუსულ კულტურასთან. აქედან გამომდინარე, ორივე ერის კულტურული და ლიტერატურული ურთიერთკავშირები უნდა განვიხილოთ არა როგორც ფაქტობრივი მასალების უბრალო ჯამი, არამედ როგორც ერთგვარი ისტორიული კანონზომიერება, როგორც პროცესი, რომლის შემდგომი განვითარების პერსპექტივაც განაპირობებს მისი უკვე განვლილი ეტაპის ფართოდ გაშუქებისა და მეცნიერული გაანალიზების აქტუალობას. ეს ურთიერთ-

1
1891